

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3541/2021. (XII. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.137/2017/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésre irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 272. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésre irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kende Péter ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő kérve egyrészt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 272. § (2) bekezdése „és a megsértett jogszabályhely” szövegrésze, másrészt a Kúria Pfv.IV.21.137/2017/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt jogszabályi rendelkezés és a támadott kúriai döntés ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes bírósági eljárásához való joggal.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a bírósági határozatban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozóval szemben bünszervezetben elkövetett vesztegetés büntette miatt indult büntetőeljárás és a folyamatban lévő eljárásról számos sajtószerv tudósított. Az indítványozó személyiségi jogai megsértése miatt pert indított az egyik televíziós csatorna ellen, mivel álláspontja szerint az ott megjelent tudósítások sértették az ártatlanság vélelmét, jó hírnevét, becsületét. Mindezek miatt szakmai, emberi kapcsolatai jelentős része ellehetetlenült, ezért nem vagyoni kártérítésre is igényt tartott. Az indítványozó keresetét az elsőfokú bíróság elutasította, a másodfokú bíróság pedig helyes indokai alapján helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, azt csak a kereseti illeték tekintetében változtatta meg. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria Pfv.IV.21.137/2017/3. számú végzésével hivatalból elutasította, arra hivatkozással, hogy a felülvizsgálati kérelem nem felel meg a törvényi feltételeknek [rég Pp. 272. § (2) bekezdése], mivel az indítványozó nem jelölte meg, hogy a jogerős ítélet miért jogszabálysértő és kérelme a megsértett jogszabályhelyet sem tartalmazta.
- [4] 2. Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában elsősorban azért állította a tisztességes bírósági eljárásához való joga sérelmét, mert úgy vélte, hogy a Kúria valótlanul állította, hogy a felülvizsgálati kérelem nem felelt meg a törvényi feltételeknek. A Kúria végzésében foglaltakkal ellentétben ugyanis megindokolta, hogy a jogerős másodfokú ítélet miért jogszabálysértő és megjelölte a megsértett jogszabályhelyeket. Az indítványozó a fentiek alátámasztására idézte a felülvizsgálati kérelmét, amely szerint a bíróságok helyesen állapították meg a tényállást, ám abból „okszerűtlen, súlyosan téves, így jogellenes következtetéseket vontak le”. Ennek oka, hogy mind a PK14. számú állásfoglalást, mind az Alkotmánybíróság hivatkozott határozatait [7/2014. (III. 7.) AB határozat, 13/2014. (IV. 18.) AB határozat] tévesen értelmezte a bíróság és így a kereset tárgyává tett tényállításokat véleménynek minősítette, illetve figyelmen kívül hagyta az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJB) – indítványozó által felhívott – ítéleteit. Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljárás része, hogy a bíróságok a felek beadványait valós tartalmuk szerint bírálják el, hogy kérelmeiket a „józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös módon” bírálják el.
- [5] Az Abtv. 26. § (1) bekezdésére hivatkozva a régi Pp. 272. § (2) bekezdésének „és a megsértett jogszabályhely” szövegrésze alaptörvény ellenességét azért állította az indítványozó, mert az véleménye szerint „pontatlanul, nem kellő egzaktussággal fogalmaz, következtetesképp jogbizonytalanságot okoz”.

- [6] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó ugyan nem jelölte meg az Alaptörvény jogbiztonságot garantáló B) cikk (1) bekezdését, és a bíróságok jogalkalmazására vonatkozó 28. cikkét sem, de szövegszerűen hivatkozott rájuk. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz ezen elemeit külön – tehát nem a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme körében – vizsgálja az Alkotmánybíróság.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Abtv. 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [8] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári peres eljárásban félként vett részt, így indítványozói jogosultsága megállapítható. A határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz azonban – az alábbiak szerint – nem tesz eleget a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeinek.
- [9] 3.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának a törvényi feltétele egyrészt, hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon [Abtv. 26. § (1) bekezdés, 27. § (1) bekezdés a) pont, 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget, ugyanis az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot az Alaptörvény 28. cikke [3058/2017. (III. 20.) AB végzés, Indokolás [12]]. Az indítványozó a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmét is állította. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, a B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alkotmányjogi panaszt alapítani [3164/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [41]; 3062/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [18]]. Jelen esetben az indítvány nem ebben az összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére.
- [10] 3.2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának további törvényi feltétele annak indokolása, hogy a támadott bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezésével. Jelen ügyben az indítványozó azt sérelmezte, hogy a Kúria „hiányosnak” minősítette a felülvizsgálati kérelmét, holott az „objektíve nem volt hiányos”, mivel ő megjelölte a megsértett jogszabályi helyeket, így a vonatkozó alkotmánybírósági, EJB és Kúriai gyakorlatot. A Kúria végzése emiatt sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát – állította az indítványozó, azt azonban nem indokolta meg, hogy miért és mennyiben sérült a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoga [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és d) pontja].
- [11] 3.3. Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, amely szerint tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]]. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírlatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára [3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]].
- [12] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában annak felülbírlatát kérte, hogy felülvizsgálati kérelme eleget tett-e a régi Pp. 272. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Ebből következően – az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint – akkor is vissza kellene utasítani az alkotmány-

jogi panaszt, ha az eleget tett volna a határozott kérelem törvényi feltételeinek (ti., az indítványozó megjelölte volna a megsérteni vélt alapjog lényegét, illetve megindokolta volna az alapjogsérelmet) {először: 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]; legutóbb: 3385/2021. (IX. 24.) AB végzés, Indokolás [18]–[19]}.

- [13] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. §-ában, illetve az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt követelményeknek. Erre tekintettel az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. november 30.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/180/2018.

• • •